

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul X — Nr. 263

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 15 iulie 1998

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE			
148.	— Lege privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe	270.	— Decret privind numirea domnului Hajdú Gábor în funcția de ministru al sănătății.....
	1-5		6
272.	— Decret pentru promulgarea Legii privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe.....		
	5	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
		105.	— Decizie referitoare la constituționalitatea Legii privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe... 6-15

★

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — În temeiul art. 114 alin. (1) din Constituția României, Guvernul este abilitat ca, de la data intrării în vigoare a prezentei legi și până la reluarea lucrărilor Parlamentului în cea de-a doua sesiune ordinară a anului 1998, să emită ordonanțe în următoarele domenii:

1. **ratificarea unor acorduri internaționale privind creditele externe acordate României și garantarea de către România a unor credite externe, inclusiv a unor amendamente la astfel de acorduri, precum și modificarea unor prevederi privind regimul investițiilor străine în România:**

a) ratificarea Acordului de împrumut cu Fondul de Dezvoltare Socială al Consiliului Europei, în valoare de 10 milioane ECU, pentru finanțarea Proiectului de reabilitare și modernizare a sistemului de termoficare din municipiul București;

b) ratificarea Acordului de garanție cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru finanțarea Sistemului național de gestiune a spectrului de frecvențe radioelectrice, în valoare de 30 de milioane dolari S.U.A.;

c) ratificarea Acordului de împrumut dintre România și Fondul de Dezvoltare Socială al Consiliului Europei pentru Proiectul privind protecția copilului, în valoare de 10 milioane ECU;

d) ratificarea Acordului de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru Proiectul privind protecția copilului, în valoare de 5 milioane dolari S.U.A.;

e) ratificarea Acordului-cadru de cooperare financiară dintre România și Banca Nordică de Investiții;

f) ratificarea Acordului de împrumut dintre România și Fondul de Cooperare Economică Internațională din Japonia (OECE) pentru construcția și echiparea unui terminal de containere în Portul Constanța;

g) ratificarea Acordului de împrumut dintre România și Fondul de Cooperare Economică Internațională din Japonia (OECE), pentru reabilitarea unor sectoare de drum situate pe DN 6;

h) ratificarea Acordului privind adoptarea de condiții uniforme la controlul tehnic periodic al autovehiculelor și recunoașterea internațională a controlului, convenit la Viena la 13 noiembrie 1997;

i) aderarea României la Acordul cu privire la transporturile internaționale de mărfuri perisabile și cu privire la mijloacele de transport speciale ce trebuie folosite pentru aceste transporturi (ATP) — Geneva, 1 septembrie 1970;

j) ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Ucrainei privind cooperarea în domeniul gospodăririi apelor de frontieră, semnat la Galați la 30 septembrie 1997;

k) ratificarea Convenției pentru crearea Biroului European de Telecomunicații (ETO);

l) ratificarea Convenției-cadru privind cooperarea transfrontalieră; ratificarea Memorandumului financiar privind Programul național PHARE pe anul 1998;

m) modificarea Ordonanței Guvernului nr. 66/1997 privind regimul investițiilor străine în România, realizate prin cumpărarea de titluri de stat;

n) acoperirea de către statul român a creanței firmei germane „Seetransport Wiking Trader“;

o) acceptarea de către România a proiectului celui de-al 4-lea Amendament la Statutul Fondului Monetar Internațional, aprobat prin Rezoluția Consiliului Guvernatorilor nr. 52 din 23 septembrie 1997;

p) modificarea Acordului, sub formă de schimb de scrisori, dintre România și Comunitatea Europeană privind stabilirea reciprocă de contingente tarifare pentru anumite vinuri, semnat la Bruxelles la 7 aprilie 1998;

r) acord de afiliere a Ministerului Apărării Naționale la Consiliul Internațional al Sportului Militar;

2. politici de susținere financiară a producătorilor agricoli, prin:

a) finanțarea acțiunilor de extensie, consultanță și formare profesională, destinate agricultorilor;

b) măsuri pentru asigurarea finanțării acțiunilor legate de aplicarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată;

c) modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 9/1998 privind instituirea sistemului de cupoane pentru agricultori în anul 1998;

d) constituirea fondului pentru preluarea grâului din recolta anului 1998, necesar consumului intern;

e) aprobarea primei de 200 lei/kg la cumpărarea grâului din recolta anului 1998 pentru panificație, destinat consumului intern, societăților comerciale de morărit și/sau de panificație;

f) acordarea unei prime la exportul de grâu din recolta anului 1998;

g) alocarea de la bugetul de stat a fondurilor necesare acoperirii cheltuielilor pentru recepționarea și depozitarea grâului din recolta anului 1998;

h) organizațiile interprofesionale din domeniul agricol și agroalimentar;

i) acoperirea debitelor externe rezultate din importul de pesticide realizat în anul 1991, în cadrul Programului guvernamental de împrumuturi critice și a diferenței de preț și de curs, aferente importului de ulei brut realizat în bază, în anul 1991, în cadrul Programului stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 274/1992;

j) asigurarea unor facilități furnizorilor de îngrășăminte chimice și de produse de uz fitosanitar în anul 1998;

k) reglementarea pierderilor rezultate din activitatea Agenției Naționale a Produselor Agricole — R.A.;

l) modificarea și completarea Legii sanitar-veterinare nr. 60/1974, republicată;

3. protecția apelor, pădurilor și mediului, concretizată în:

a) reglementarea regimului silvic și administrarea Fondului forestier național;

b) împădurirea terenurilor degradate;

c) restructurarea Regiei Autonome „Apele Române“;

4. buget, finanțe, contabilitate, taxe și impozite:

a) rectificarea bugetului de stat pe anul 1998 și a celorlalte bugete componente ale bugetului consolidat pe anul 1998;

b) modificarea și completarea unor prevederi privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului;

c) modificarea ratei dobânzii la titlurile de stat emise de Ministerul Finanțelor, în baza ordonanțelor de urgență ale Guvernului nr. 43/1997, nr. 72/1997, nr. 90/1997 și nr. 33/1998;

d) modificarea și completarea unor prevederi legale privind instituirea sistemului de marcă pentru țigăre, produse din tutun și băuturi alcoolice;

e) procedura de întocmire și de depunere a declarațiilor de impozite și taxe;

f) impunerea veniturilor realizate în România de persoane fizice și juridice nerezidente;

g) înregistrarea fiscală a plătitorilor de impozite și taxe;

h) instituirea taxei pentru eliberarea autorizației de funcționare a magazinelor „duty-free“;

i) modificarea și completarea unor prevederi legale privind activitatea de expertiză contabilă și a contabililor autorizați, operațiunile și societățile de leasing;

j) organizarea și funcționarea Gărzii financiare;

k) modificarea și completarea unor prevederi legale care privesc activitatea Gărzii financiare;

l) modificarea și completarea Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, în sensul precizării clare a destinației sumelor care reprezintă cota de 2% din taxele percepute de la oficiile registrului comerțului și care se virează Ministerului Justiției;

m) reglementarea plății unor tarife pentru serviciile prestate de Oficiul Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie și de oficiile județene de cadastru, geodezie și cartografie;

n) modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/1997 privind impunerea veniturilor realizate de persoanele fizice, în sensul acordării de facilități sportivilor, antrenorilor și tehnicienilor sportivi care au realizat obiective de înaltă performanță;

o) modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 12/1998 privind taxele de timbru pentru activitatea notarială;

5. achiziții publice:

a) completarea legislației privind achizițiile publice, în special în ceea ce privește sarcinile și armonizarea cu directivele Uniunii Europene;

b) completarea Ordonanței Guvernului nr. 12/1993 privind achizițiile publice, republicată;

6. accelerarea procesului de privatizare:

a) reglementarea transferului către Fondul Proprietății de Stat a acțiunilor societăților comerciale rezultate ca urmare a reorganizării regiilor autonome;

b) regularizarea cotelor de capital social, alocate potrivit Legii privatizării societăților comerciale nr. 58/1991, cu modificările ulterioare, între Fondul Proprietății de Stat și societățile de investiții financiare, astfel cum prevede art. 3 alin. (1) din Legea nr. 83/1997 pentru privatizarea societăților comerciale bancare la care statul este acționar, în scopul prevenirii diminuării valorii băncilor în procesul de vânzare a acestora;

c) măsuri pentru oprirea subcapitalizării băncilor românești cu capital de stat comparativ cu băncile de același specific din centrul și estul Europei, care au trecut prin procesele de privatizare în ultima perioadă;

7. asigurări sociale, forță de muncă, șomaj și salarizare:

a) majorarea soldelor personalului militar și a salariilor de bază pentru unele categorii de personal civil din sectorul de apărare, ordine publică și siguranță națională;

b) stabilirea coeficienților de salarizare pentru persoanele alese sau numite în funcții de demnitate publică din administrația publică locală;

c) salarizarea diplomaților;

d) reglementarea plății colaboratorilor externi folosiți de ministere la elaborarea unor proiecte de coduri și a altor acte normative;

e) unele măsuri de protecție pentru personalul din Societatea Națională a Căilor Ferate Române (S.N.C.F.R.), ale căror contracte individuale de muncă vor fi desfăcute ca urmare a concedierilor colective;

f) modificarea Decretului Consiliului de Stat nr. 207/1976 privind răspunderea materială a militarilor;

g) înființarea, organizarea și funcționarea Casei Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii publice și Siguranței Naționale;

8. reforma în sistemul sanitar:

a) organizarea și funcționarea cabinetelor medicale;

b) înființarea și funcționarea Agenției Naționale a Medicamentului;

9. cultură și protecția patrimoniului cultural, prin:

a) îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale;

b) organizarea și funcționarea Fondului Cultural Național;

10. educație națională:

a) acordarea de credite bancare pentru studenții de la învățământul de stat;

b) constituirea fondului de susținere a bibliotecilor din învățământ;

c) modificarea structurii normei didactice în învățământul preuniversitar;

d) înființarea Comisiei de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar;

e) organizarea examenului de capacitate și a bacalaureatului în anul școlar 1998/1999;

f) înființarea de extensiuni universitare ale României în străinătate;

g) formarea profesională continuă prin sistemul educațional;

h) admiterea, cu taxă, în învățământul superior peste locurile finanțate de la bugetul de stat;

i) finanțarea instituțiilor de învățământ superior aflate în coordonarea Ministerului Educației Naționale;

11. standardizare:

— modificarea unor termene prevăzute în legislația din domeniul standardizării naționale;

12. transporturi:

a) măsuri pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin aderarea la Convenția internațională EUROCONTROL privind cooperarea pentru securitatea navigației și la Acordul multilateral privind tarifele de rută aeriană;

b) regimul taxelor de acces la infrastructurile de transport de interes public;

c) modificarea și completarea unor prevederi ale Legii nr. 118/1996 privind constituirea și utilizarea Fondului special al drumurilor publice, republicată;

d) constituirea și utilizarea Fondului special al aviației civile;

e) modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/1997 privind reorganizarea regiilor autonome, aprobată și modificată prin Legea nr. 207/1997, cu modificările ulterioare;

f) instituirea regimului special pentru activitatea de transport maritim internațional;

g) modificarea prevederilor privind taxa pe valoarea adăugată pentru creditele în curs de derulare sau în curs de contractare, destinate reabilitării infrastructurilor de transport și restructurării;

h) modificarea Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, referitor la derularea lucrărilor de reabilitare a infrastructurii de transport, finanțate din fondurile PHARE;

i) perfecționarea cadrului juridic în domeniul transporturilor, în vederea armonizării cu legislația Uniunii Europene;

j) măsuri pentru reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române (S.N.C.F.R.) pe principii comerciale;

k) înființarea unor instituții finanțate integral din venituri extrabugetare, în subordinea Ministerului Transporturilor;

l) modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 44/1997 privind transporturile rutiere și a Ordonanței Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, în ceea ce privește criteriile de acces la profesia de transportator rutier internațional;

m) modificarea Ordonanței Guvernului nr. 47/1997 privind impunerea unor venituri realizate din România de persoanele fizice și juridice nerezidente, aprobată prin Legea nr. 180/1997 și modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 37/1998;

n) modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 48/1994 privind modificarea unor taxe pentru folosirea drumurilor publice și pentru unele prestări de servicii în porturi și aeroporturi, aprobată prin Legea nr. 123/1994, cu modificările ulterioare;

13. **comunicații:**

a) desemnarea semnatarilor acordurilor de exploatare ale organizațiilor internaționale de telecomunicații prin satelit: Intelsat, Entelsat, Inmarsat;

b) prelungirea duratei de valabilitate a licenței N.M.T. și a taxei aferente;

c) modificarea nivelului taxelor la licențele eliberate de Ministerul Comunicațiilor, în conformitate cu indicele prețurilor și al tarifelor din economie;

14. **turism:**

a) modificarea Ordonanței Guvernului nr. 8/1998 privind constituirea Fondului special pentru promovarea și dezvoltarea turismului;

b) organizarea și desfășurarea activității de turism în România; acoperirea și restituirea diferențelor de curs valutar pentru sumele în valută depuse de cetățenii români în contul Băncii Române de Comerț Exterior — S.A., potrivit legislației în vigoare, până la data de 31 decembrie 1998;

c) constituirea fondului de creditare a agroturismului; aderarea României la Asociația de Promovare „Die Donau” și la Comisia Europeană de Turism;

15. **apărare, ordine publică și siguranță națională:**

a) planificarea apărării României;

b) acumularea, scoaterea și împrăștierea produselor din stocurile și rezervele de mobilizare ale armatei;

c) acordarea vizelor necesare trecerii frontierei de stat a României;

d) reglementarea situației bunurilor de orice fel supuse confiscării, confiscate, fără moștenitori sau fără stăpân, precum și valorificarea acestora, în condițiile și cu procedurile de transmitere fără plată a unor bunuri confiscate;

e) modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 31/1998 pentru aprobarea scutirii de la plata taxei pe valoarea adăugată la unele produse și echipamente importate pentru înzestrarea Ministerului Apărării Naționale, Serviciului de Telecomunicații Speciale, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe și industriei de apărare;

f) completarea anexei la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/1998 privind prețurile și tarifele produselor și serviciilor care se execută sau se prestează în țară în cadrul activităților cu caracter de monopol natural, al celor supuse prin lege unui regim special sau al regiilor autonome, care se stabilesc cu avizul Oficiului Concurenței, pentru includerea tarifelor de pază cu trupe de jandarmi în categoria serviciilor al căror tarif se avizează de către Oficiul Concurenței;

16. **lucrări publice și amenajarea teritoriului:**

— declararea ca zonă de interes național a unui ansamblu din zona centrală a municipiului București, incluzând noul centru civic și centrul istoric;

17. **minorități naționale:**

— reglementarea restituirii unor bunuri imobile care au aparținut comunităților minorităților naționale;

18. abilitarea Băncii Naționale a României de a efectua o emisiune jubiliară monetară (din aur), cu prilejul aniversării a 150 de ani de la Revoluția din 1848.

Art. 2. — (1) În conformitate cu dispozițiile art. 114 alin (3) din Constituția României, până la reluarea lucrărilor Parlamentului în cea de-a doua sesiune ordinară a anului 1998, ordonanțele emise de Guvern în temeiul art. 1 vor fi depuse la Camera Deputaților și la Senat spre aprobare, potrivit procedurii legislative, nerespectarea termenului atrăgând încetarea efectelor acestora.

(2) Ordonanțele depuse de Guvern potrivit alin. (1) vor fi dezbătute cu prioritate.

Art. 3. — În domeniile de abilitare prevăzute în prezenta lege, dacă au fost adoptate proiecte de lege sau propuneri legislative de către una dintre Camerele Parlamentului ori au fost elaborate și depuse rapoarte ale comisiilor permanente sesizate în fond, acestea vor fi avute în vedere de Guvern la emiterea ordonanțelor.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 30 iunie 1998, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VASILE LUPU

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 30 iunie 1998, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

CRISTIAN SORIN DUMITRESCU

București, 14 iulie 1998.

Nr. 148.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii
privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe**

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și se dispune publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

EMIL CONSTANTINESCU

București, 13 iulie 1998.

Nr. 272.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind numirea domnului Hajdú Gábor
în funcția de ministru al sănătății**

În temeiul art. 85 alin. (2), al art. 94 lit. c) și al art. 106 alin. (3) din Constituția României,

având în vedere Hotărârea Parlamentului României nr. 29 din 8 iulie 1998 privind propunerea primului-ministru referitoare la numirea ministrului sănătății,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Art. 1. — Domnul Hajdú Gábor se numește în funcția de ministru al sănătății.

Art. 2. — Pe data intrării în vigoare a prezentului decret încetează desemnarea ca ministru interimar al sănătății a domnului Valeriu Stoica.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

EMIL CONSTANTINESCU

București, 10 iulie 1998.

Nr. 270.

D E C I Z I I A L E C U R Ţ I I C O N S T I T U Ţ I O N A L E**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****D E C I Z I E****referitoare la constituționalitatea Legii privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe**

În legătură cu Legea privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, adoptată de Camera Deputaților și de Senat la 30 iunie 1998, Curtea Constituțională a fost sesizată, la data de 2 iulie 1998, cu obiecții de neconstituționalitate atât din partea unui grup de senatori, cât și din partea unui grup de deputați.

Sesizarea formulată de grupul de 40 de senatori, respectiv de: Ion Iliescu, Mihai Matetovici, Liviu Maior, Mihaela-Rodica Stănoiu, Nicolae Sersea, Dan Stelian Marin, Ion Bold, Doru Laurian Bădulescu, Octavian Opreș,

Doru Ioan Tărăcilă, Ion Predescu, Octav Cozmâncă, Gheorghe Avram, Emil Dima, Virgil Popa, Ioan Avarvarei, Alexandru-Radu Timofte, Constantin Sava, Vasile Văcaru, Mihai Petrescu, Ilie Aurel Constantin, Virgil Popescu, Nicolae Văcăroiu, Doru Gaiță, Dan Mircea Popescu, Vasile Ion, Oliviu Gherman, Gheorghe Dumitrașcu, Ilie Plătică-Vidovici, Victor Apostolache, Ion Solcanu, Gheorghe Prisăcaru, Marcu Burtea, Victor Fuior, Nelu Badea, Nicolae Pătru, Haralambie Cotarcea, Costică Ciurtin, Gheorghe Bunduc și Ion Mînzîină, constituie obiectul Dosarului nr. 112A/1998.

1. În considerațiile generale ale sesizării se susține că:

— abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe „în 18 domenii de activitate și pentru 102 materii de reglementat“ presupune „un volum mare de acte normative“, ceea ce echivalează cu o transferare de competență de la Parlament la Guvern, încalcându-se astfel atât dispozițiile art. 58 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării“, cât și cele ale art. 114 din legea fundamentală, care prevăd că delegarea legislativă „are caracter limitativ, temporal și determinat“;

— se arată că, în conformitate cu prevederile art. 114 alin. (2) din Constituție, legea de abilitare „trebuie să stabilească obligatoriu și să determine precis domeniul pentru care delegă competența de legiferare prin ordonanțe“, însă prin legea atacată determinarea domeniilor „este confuză, la modul general și total imprecisă, ceea ce poate duce la depășirea delegării“ și, implicit, la încălcarea competenței de reglementare „prin intrarea în domeniul legii organice“;

— legea de abilitare conține referiri la acte normative anterioare, insuficient determinate, astfel încât trimiterea, fiind confuză, poate „crea substituirea temeiurilor legale de referință“;

— legea nu este constituțională și pentru că „foarte puține dintre materiile de reglementat se justifică pe urgență, pentru perioada celor două luni de vară“, nu au legătură directă cu reforma economică, „nu sunt de domeniul aplicativ al ordonanțelor de abilitare“ și pentru că există în vigoare acte normative care conțin reglementări corespunzătoare.

Se mai susține că prin delegarea excesivă de legiferare în „domenii și materii pentru care numai legea și numai Parlamentul au competența de adoptare“ se încalcă angajamentul guvernamental prezentat „de primul-ministru de a renunța la mecanismul ordonanțelor și de a recunoaște funcția de legiferare a Parlamentului“. În acest mod, se consideră că „Bazele constituționale ale statului de drept sunt încălcate“;

— sunt formulate două obiecțiuni: în prima se critică faptul că la art. 1 pct. 1 sunt enumerate 17 acorduri internaționale, ratificări sau aderări, „care trebuia să constituie preocuparea Guvernului, până la această dată“, iar în cea de-a doua, privind art. 1 pct. 4 lit. j), referitoare la Garda financiară, se respinge necesitatea organizării și funcționării acestei instituții prin ordonanță, deoarece instituția este deja reglementată prin lege. Se susține că „legea este contradictorie și confuză“, pentru că la lit. k) a aceluiași punct se delegă competența de legiferare pentru modificarea și completarea unor prevederi privind Garda financiară.

2. Aspectele de neconstituționalitate sesizate sunt:

— dispozițiile art. 1 pct. 1 lit. m), prin care se abilitază Guvernul să reglementeze prin ordonanță modificarea Ordonanței Guvernului nr. 66/1997 privind regimul investițiilor străine, sunt criticate, întrucât legea investițiilor străine

este lege organică, care privește, printre altele, „vânzarea-cumpărarea de terenuri, de construcții, alte drepturi reale, de către români sau străini“, iar în domeniile care fac obiectul legii organice Parlamentul nu poate emite o lege specială de abilitare;

— prevederile art. 1 pct. 2 lit. f), referitoare la acordarea de prime la exportul de grâu, precum și cele cuprinse la art. 1 pct. 1 lit. j), referitoare la asigurarea unor facilități furnizorilor de îngrășăminte, sunt contrare spiritului dispozițiilor art. 134 și 137 din Constituție, întrucât primele din bugetul de stat trebuie acordate producătorilor și nu comercianților;

— și dispozițiile art. 1 pct. 3 lit. a), referitoare la abilitarea Guvernului de a reglementa prin ordonanță regimul silvic și administrarea fondului forestier, sunt neconstituționale, deoarece atât regimul silvic, cât și administrarea fondului forestier sunt reglementate în capitole distincte ale Codului silvic, care are natura juridică a unei legi organice, și, în consecință, cele două capitole nu pot fi modificate prin ordonanță, ci prin lege organică. Astfel sunt încălcate prevederile art. 114 alin. (1) din Constituție.

Neconstituționale sunt considerate și prevederile cuprinse la lit. b) a aceluiași punct, care reglementează împădurirea terenurilor degradate, întrucât „actele de ameliorare prin împăduriri aduc atingere dreptului de proprietate“, care poate fi reglementat numai prin lege organică, ținând seama de prevederile art. 72 alin. (3) lit. k) din Constituție;

— dispozițiile art. 1 pct. 4 lit. j) și k), referitoare la organizarea și funcționarea Gărzii financiare și la modificarea și completarea unor prevederi legale care privesc activitatea acesteia, sunt neconstituționale, pentru că „aceasta este o instituție de stat, guvernamentală, cu statut special de funcționari publici, cu regulament special de funcționare“, iar obiectul de reglementare aparține domeniului legii organice și nicidecum domeniului de reglementare prin lege ordinară;

— reglementările art. 1 pct. 6 lit. a) și b), care „privesc acte de dispoziție privind proprietatea ce aparține F.P.S. și fostelor F.P.P. devenite societăți de investiții financiare (S.I.F.)“, angajează proprietatea în raporturile dintre cele două categorii de unități, care poate fi reglementată numai prin lege organică;

— sunt, la rândul lor, neconstituționale și prevederile art. 1 pct. 7 lit. b), c) și d), prin care Guvernul a fost abilitat să emită ordonanțe în domeniul salarizării persoanelor alese sau numite în funcții de demnitate publică din administrația publică locală, în domeniul salarizării diplomaților și în domeniul plății colaboratorilor externi, folosiți de ministere la elaborarea unor proiecte de coduri și a altor acte normative. Se arată că domeniile de abilitare au fost stabilite cu superficialitate, întrucât prin legea salarizării în domeniul bugetar, adoptată recent de Parlament, sunt reglementate „cele trei materii menționate la lit. b), c) și d)“;

— din prevederile art. 1 pct. 9 lit. b), privind organizarea și funcționarea Fondului Cultural Național, nu rezultă la ce se referă abilitarea. Dacă Fondul Cultural Național înlocuiește ca regim și reglementare „patrimoniul cultural național“, reglementarea prin ordonanță va aduce „inestimabile pagube poporului român, datorită specificului ordonanței de abilitare“;

— delegarea legislativă prevăzută la art. 1 pct. 10 lit. d), e) și g) privește domeniul învățământului și educației naționale și astfel se poate „înțelege că se intenționează să se modifice legea învățământului“. Întrucât legea menționată este una organică, abilitarea dată este inadmisibilă și nici nu se justifică, pentru că problematica vizată este, deja reglementată;

— abilitarea pentru planificarea apărării României, prevăzută la art. 1 pct. 15 lit. a), este dată cu nerespectarea prevederilor art. 117 din Constituție, potrivit cărora „problemele apărării naționale sunt de competența exclusivă a Parlamentului“ și se reglementează prin lege organică;

— prevederile referitoare la reglementarea situației bunurilor de orice fel supuse confiscării, confiscate, fără moștenitori sau fără stăpân, precum și valorificarea acestora, în condițiile procedurale și de transmitere fără plată a unor bunuri confiscate, prevăzute la art. 1 pct. 15 lit. d), privesc acte de dispoziție asupra dreptului de proprietate și, prin urmare, domeniul de legiferare aparține legii organice. Prin abilitarea Guvernului de a reglementa prin ordonanță acest domeniu, dreptul de proprietate „prevăzut la art. 41 din Constituție își pierde garanția constituțională“;

— prevederile art. 1 pct. 16, referitoare la zona de interes național, sunt neconstituționale, întrucât, în sensul art. 72 alin. (3) lit. k) și p) din Constituție, declararea oricărei zone este de domeniul legii organice;

— reglementarea restituirii unor imobile care au aparținut comunităților minorităților naționale, prevăzută la art. 1 pct. 17, se poate realiza numai printr-o lege organică. Se susține că această dispoziție este discriminatorie, în favoarea unor categorii de minorități naționale, și creează acestei categorii de cetățeni un statut privilegiat față de cetățenii majoritari;

— în final, se solicită să se constate neconstituționalitatea legii în integralitatea sa, având în vedere că, în exercitarea controlului de constituționalitate, Curtea poate să examineze și „alte aspecte de neconstituționalitate, conexe cu cele sesizate“.

Sesizarea formulată de un grup de 52 de deputați, respectiv de: Adrian Năstase, Miron Tudor Mitrea, Ioan Bivolaru, Viorica Afrăsinei, Mircea Adrian Croitoru, Vasile Stan, Marin Cristea, Traian Sabău, Dumitru Popescu, Florin Georgescu, Mitzura Domnica Arghezi, Romulus Ion Moucha, Ioan Dan Popescu, Dan Nica, Petre Naidin, Ecaterina Andronescu, Niculae Napoleon Antonescu, Gheorghe Vilceanu, Petru Bejinariu, Gheorghe Secară,

Gheorghe Marin, Florian Serac, Victor Traian Mișu, Ionel Marineci, Mihai Vițcu, Constantin-Eremia Cotrutz, Gheorghe Ana, Hildegard Puwak, Marian Sârbu, Gheorghe Romeo Leonard Cazan, Ioan Iuliu Furo, Luca Ștefănoiu, Ilie Neacșu, Constantin Băbălău, Ovidiu Șincai, Virgil Popa, Vasile Matei, Eugenia Moldoveanu, Darie Simion, Dumitru Pâslaru, Lazăr Lădăriu, Alexandru Albu, Ioan Mircea Pașcu, Leonida Lari Iorga, Gheorghe Ana, Mihail Sirețeanu, Iulian Costel Țocu, Ion Honcescu, Gheorghe Oană, Acsinte Gaspar, Dan Ghibernea și Viorel Hrebenciuc, formează obiectul Dosarului nr. 113A/1998.

În considerațiile generale este criticată legea ca fiind neconstituțională, pentru că abilitarea vizează un număr însemnat de reglementări, „ceea ce va conduce la adoptarea unui număr exagerat de ordonanțe“ și, implicit, la transferul, în favoarea Guvernului, a competenței de legiferare, atribuție conferită Parlamentului prin Constituție.

Critici care vizează în mod concret aspecte de neconstituționalitate:

— dispozițiile art. 1 pct. 1 lit. e), i), l) teza întâi și lit. o), prin care Guvernul este abilitat să emită „ordonanțe referitoare la ratificarea, aderarea sau acceptarea de către România a unor acorduri, convenții sau amendamente internaționale“, contravin prevederilor art. 91 alin. (1) din Constituție, care prevăd că președintele încheie tratate în numele României și că „tratatele internaționale care implică un angajament financiar“ sunt supuse Parlamentului pentru ratificare. Atribuțiile președintelui, reglementate prin Constituție, nu pot fi delegate Guvernului;

— sunt atacate ca neconstituționale și prevederile art. 1 pct. 3 lit. a), referitoare la reglementarea regimului silvic și la administrarea Fondului forestier național, întrucât enunțarea generală a domeniului delegării legislative nu permite delimitarea „reglementărilor organice de cele ordinare cu privire la regimul juridic al proprietății publice și al sancțiunilor care vor fi aplicate în caz de încălcare a acestora“;

— dispozițiile art. 1 pct. 15 lit. a), referitoare la abilitarea de a emite ordonanțe în domeniul planificării apărării României, care este o componentă în cadrul sistemului național de apărare, sunt în contradicție cu art. 117 alin. (2) din Constituție și, ca atare, regimul acestuia trebuie reglementat prin lege organică;

— reglementarea de la art. 1 pct. 17, referitoare la restituirea unor bunuri imobile ce au aparținut comunităților minorităților naționale, este neconstituțională, deoarece, potrivit art. 72 alin. (3) lit. k) din Constituție, „regimul general al proprietății și al moștenirii se reglementează prin lege organică“.

În temeiul art. 19 din Legea nr. 47/1992, republicată, s-au cerut puncte de vedere președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Președintele Camerei Deputaților apreciază, în punctul său de vedere, că obiecțiile de neconstituționalitate formulate sunt neîntemeiate, arătând, în esență, următoarele:

I. Cu privire la considerațiile generale ale sesizărilor, se susține că stabilirea numărului materiilor în care Guvernul este abilitat să emită ordonanțe „reprezintă o putere exclusivă a Parlamentului“, iar această modalitate de exercitare a puterii sale „nu reprezintă un transfer al competenței de legiferare de la Parlament la Guvern“.

Referitor la critica potrivit căreia textele sunt redactate într-o manieră „prea generală, confuză și nedeterminată“, se afirmă că modul de redactare a unei legi „nu poate privi constituționalitatea acesteia, ci eventuale probleme de tehnică legislativă“.

În ceea ce privește constatarea autorilor sesizării că foarte puține dintre materiile de reglementare delegate se justifică prin urgență, se afirmă că „oportunitatea delegării legislative nu poate face obiectul justiției constituționale“.

Nu sunt întemeiate nici susținerile că prin ordonanțe nu se pot reglementa „regimul juridic, statutele, instituțiile, segmentele generale ale societății“, pentru că materiile respective nu sunt cuprinse în domeniul rezervat legilor organice.

Cu privire la obiecțiile exprimate la pct. 1 lit. e) din sesizarea grupului de senatori, se opinează că atât ratificarea acordurilor internaționale, cât și modificarea unor prevederi privind regimul investițiilor străine în România intră în categoria legilor ordinare și, deci, „orice impediment privitor la delegarea legislativă în această materie este înlăturat“.

Relativ la cea de-a doua obiecție de la pct. 1 lit. e) din sesizarea grupului de senatori, referitoare la Garda financiară, se afirmă ideea că „ordonanțele pot interveni și în materii ce sunt deja reglementate prin lege ordinară“ și, prin urmare, Guvernul poate fi abilitat „pentru a reanaliza reglementarea existentă“.

II. Președintele Camerei Deputaților a grupat răspunsurile la obiecțiile exprimate la pct. 2, intitulat „Aspecte esențiale de neconstituționalitate“, în două categorii:

A. Referitor la prima categorie de critici, care invocă ideea reglementării prin ordonanțe a unor domenii care fac obiectul legilor organice, se reține:

— critica referitoare la dispozițiile cuprinse la art. 1 pct. 1 lit. m) din lege nu este întemeiată, pentru că s-a delegat modificarea Ordonanței Guvernului nr. 66/1997 privind regimul investițiilor străine în România, realizate prin cumpărarea de titluri de stat, care nu a fost încă aprobată prin lege, iar nu modificarea Legii investițiilor străine, care este o lege organică;

— obiecțiile formulate la art. 1 pct. 3 lit. a) nu pot fi reținute, deoarece art. 72 alin. (3) lit. k) din Constituție, referitor la regimul general al proprietății, nu este afectat, pentru că regimul silvic și administrarea fondului forestier nu reprezintă „elemente definitorii ale regimului general al

proprietății, ci numai modalități de apărare a dreptului de proprietate“;

— nici obiecția ce vizează art. 1 pct. 6 lit. a) și b) nu poate fi reținută, deoarece, potrivit prevederilor art. 72 alin. (3) lit. k) din Constituție, se reglementează prin lege organică regimul juridic general al proprietății și al moștenirii, și „nicidecum reglementarea transferului de acțiuni, ca urmare a reorganizării regiilor autonome, regularizarea cotelor de capital social, alocate potrivit Legii nr. 58/1991, ori măsurile pentru oprirea subcapitalizării băncilor“, așa cum expres se menționează la art. 1 pct. 6 lit. a), b) și c) din lege;

— critica formulată la art. 1 pct. 10, lit. d), e) și g) nu poate fi acceptată, pentru că nici una dintre materiile menționate la aceste litere nu a fost reglementată prin legea învățământului și nu ține de domeniul legilor organice;

— susținerile autorilor sesizării cu privire la neconstituționalitatea art. 1 pct. 15 lit. a), referitoare la planificarea apărării României, nu sunt întemeiate, deoarece, potrivit art. 117 alin. (2) din legea fundamentală, „numai structura sistemului de apărare, organizarea armatei, pregătirea populației pentru apărare și statutul cadrelor militare se stabilesc prin lege organică, planificarea apărării României fiind exclusă din materiile rezervate legii organice“;

— nu este fondată nici critica referitoare la art. 1 pct. 16, referitoare la zona de interes național, având în vedere că dispozițiile art. 72 alin. (3) lit. p) din Constituție se referă la stabilirea zonei economice exclusive, care împreună cu zona contiguă, zona intermediară și platoul continental alcătuiesc zone maritime cu regim special, instituție juridică aparținătoare dreptului internațional. Zonele de interes național, creație a dreptului intern, sunt aparținătoare domeniului legii ordinare;

— obiecția de neconstituționalitate ce vizează art. 1 pct. 17 din legea de abilitare nu poate fi primită, pentru că delegarea legislativă relativă la „reglementarea restituirii unor imobile ce au aparținut comunităților minorităților naționale poate privi numai aspecte exterioare regimului general al proprietății, care, potrivit art. 72 alin. (3) lit. k) din Constituție, se reglementează numai prin lege organică“. Or, prin reglementarea restituirii unor bunuri imobile în cadrul unei ordonanțe nu se aduce atingere regimului general al proprietății, ci se are în vedere modalitatea de realizare a dreptului de proprietate.

B. Referitor la categoria de critici care exprimă ideea de neconstituționalitate prin aceea că demonstrează o greșită reglementare sau împovărează Guvernul cu soluționarea unor probleme deosebit de grave, se susține:

— critica privind art. 1 pct. 2 lit. j) este neîntemeiată, deoarece „acordarea unor prime la export este o chestiune de politică economică, iar nu una de constituționalitate“;

— nu este fondată nici critica adusă prevederilor art. 1 pct. 2 lit. j), referitoare la „asigurarea unor facilități furnizorilor de îngrășăminte chimice și de uz fitosanitar în anul 1998“, întrucât este tot o chestiune de politică economică a Guvernului, „care nu afectează constituționalitatea legii de abilitare“;

— nici critica privind dispozițiile art. 1 pct. 7 lit. b), c) și d) nu este întemeiată, deoarece nici o prevedere constituțională nu interzice Parlamentului să abilitaze Guvernul de a emite „ordonanțe în domenii care sunt deja reglementate, cu excepția legilor organice“;

— nu poate fi primită nici critica îndreptată împotriva art. 1 pct. 9 lit. b), cu atât mai mult cu cât se știe că în materia protecției patrimoniului cultural național s-a legiferat foarte puțin. Reglementarea organizării și funcționării, prin ordonanță, a Fondului Cultural Național „reprezintă o reglementare juridică utilă“, care nu este exceptată în materia delegării legislative și nici nu este contrară Constituției;

— nici critica îndreptată împotriva art. 1 pct. 15 lit. d) nu este întemeiată, întrucât abilitarea privește numai „bunurile supuse confiscării, confiscate, fără moștenitori sau fără stăpân“, deci care presupun o intervenție de urgență pentru a nu se distruge sau devaloriza, sau să fie păgubitoare pentru mediu.

În punctul de vedere al președintelui Senatului se apreciază că sesizările grupului de deputați și ale grupului de senatori sunt neîntemeiate, pentru următoarele motive:

A. Asupra considerațiilor generale ale sesizărilor se arată că acestea apar ca neîntemeiate, deoarece art. 114 din Constituție „nu impune o limitare a numărului de domenii de activitate, de materii sau ordonanțe“, iar domeniile în care se pot emite ordonanțe „sunt enunțate în mod deosebit de precis“.

Critica referitoare la posibilitatea ca reglementările prin ordonanțe să alunece în domeniul legilor organice este neîntemeiată, potrivit opiniei exprimate, utilizându-se ca argument prevederile art. 114 alin. (1) din Constituție, conform cărora „ordonanțele nu pot legifera în domenii care fac obiectul legilor organice, și afirmația că „este firesc ca Guvernul să respecte această prevedere“. Mai mult, se susține că „atâta timp însă cât o ordonanță nu a fost emisă, nu se poate pune în discuție dacă ea reglementează un domeniu care face obiectul unei legi ordinare sau al unei legi organice“.

Președintele Senatului, în finalul considerațiilor generale, a menționat că prin acestea s-a răspuns implicit și criticilor concrete ale sesizărilor ce vizează următoarele prevederi ale legii de abilitare: art. 1 pct. 1 lit. m) și j), pct. 2 lit. f), pct. 3 lit. a) și b), pct. 4 lit. j) și k), pct. 6 lit. a) și b), pct. 10 lit. d), e) și g), pct. 15 lit. a) și pct. 17.

B. Punctul de vedere exprimat cu privire la obiecțiunile de neconstituționalitate asupra unor dispoziții ale Legii de abilitare a Guvernului de a emite ordonanțe:

— cu referire la critica ce vizează ratificarea unor acorduri internaționale, prevăzute la art. 1, se arată că se impune a fi respinsă pentru că nu conține nici un motiv de neconstituționalitate;

— apare ca nefondată și critica formulată asupra constituționalității art. 1 pct. 1 lit. c), lit. i), lit. l) teza întâi și

lit. o), deoarece ordonanțele de ratificare, încheiere de acorduri etc. vor fi supuse spre aprobare Parlamentului și deci „cerințele constituționale sunt respectate de legea de abilitare“;

— este neîntemeiată și critica privitoare la stabilirea coeficienților de salarizare pentru persoanele alese sau numite în funcții de demnitate publică din administrația publică locală, pentru că, deși este adevărat că „Legea de salarizare în domeniul bugetar“ a fost votată de ambele Camere, acest fapt nu relevă un aspect de neconstituționalitate, însă produce consecința că „acest punct din lege rămâne fără obiect“;

— în pofida criticilor aduse abilitării de a reglementa prin ordonanță salarizarea diplomaților și plata colaboratorilor externi folosiți de ministere la elaborarea unor proiecte de coduri și a altor acte normative, se apreciază că delegarea în acest domeniu este constituțională, pentru că vor fi reglementate „domenii precise cu privire la salarizarea unei categorii de funcționari de stat, respectiv la reglementarea plății unei categorii strict delimitate de colaboratori externi“;

— prin critica îndreptată împotriva art. 1 pct. 9 lit. b) privind organizarea și funcționarea Fondului Cultural Național, „nu se invocă împrejurarea că emiterea unei ordonanțe în acest domeniu ar avea un caracter neconstituțional și astfel ea apare ca fiind nefondată“;

— se solicită să se constate că abilitarea de a se reglementa prin ordonanță planificarea apărării României este constituțională, deoarece această materie nu este enumerată la art. 117 alin. (2) din Constituție printre domeniile care se reglementează prin lege organică;

— cu privire la art. 1 pct. 15 lit. d) din legea examinată, privind reglementarea bunurilor de orice fel supuse confiscării, confiscate, fără moștenitori sau fără stăpân, precum și valorificarea lor în condițiile și cu procedurile de transmitere fără plată a unor bunuri confiscate, se arată că este „netemeinică susținerea din contestație că se aduce atingere dreptului de proprietate, deoarece prin legea de abilitare se urmărește ca Guvernul să poată reglementa prin ordonanță modul de valorificare a bunurilor care aparțin statului, ca urmare a situațiilor enumerate de lege“;

— se solicită să se constate că este neîntemeiată și critica de neconstituționalitate îndreptată împotriva art. 1 pct. 16 din lege, întrucât, „invocându-se art. 72 alin. (3) lit. p) din Constituție, contestatarii confundă zona de interes național, care urmează a fi stabilită prin ordonanță, cu zona economică exclusivă“, care este aparținătoare domeniului legilor organice.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că sesizarea formulată de grupul senatorilor cu privire la neconstituționalitatea legii de abilitare a Guvernului de a emite ordonanțe este nefondată, în esență, pentru următoarele motive:

— critica referitoare la transferarea competenței de legiferare de la Parlament la Guvern, cu încălcarea prevederilor art. 58 alin. (1) din Constituție, și la delegarea legislativă, care s-a produs cu încălcarea dispozițiilor art. 114 din legea fundamentală, se apreciază că este neîntemeiată, „având în vedere că delegarea legislativă a fost dată în temeiul art. 114 din Constituție, fără a se încălca dispozițiile art. 58 alin. (1) din legea fundamentală“;

— se arată că domeniile de abilitare a Guvernului de a emite ordonanțe nu sunt imprecis și confuz determinate, ci, dimpotrivă, „ele sunt clar exprimate și, chiar dacă pentru unele domenii exprimarea este mai generală, se are în vedere respectarea strictă a Constituției în domeniul adopției ordonanțelor“;

— susținerea potrivit căreia prin Legea de abilitare a Guvernului de a emite ordonanțe se fac „referiri la acte normative și, îndeosebi, la ordonanțe anterioare, insuficient determinate“, nu poate fi acceptată, pentru că nu a fost invocată încălcarea vreunei dispoziții constituționale și pentru că „nu se poate baza pe simple eventualități“;

— nu este întemeiată critica potrivit căreia prin delegarea de legiferare în „domeniile multiple ce urmează a fi reglementate prin ordonanțe se încalcă angajamentul guvernamental de a renunța la mecanismul ordonanțelor de urgență și că materiile de reglementare nu au legătură directă și imediată cu reforma economică“, deoarece actele normative ce urmează a fi emise nu sunt ordonanțe de urgență, „având domenii restrânse de reglementare doar la domeniile care nu fac obiectul legilor organice“, iar legătura cu reforma economică rezultă chiar din critica potrivit căreia „abilitarea reprezintă de fapt o reluare în mare parte a programului de guvernare“;

— în legătură cu faptul că ratificările și aderările la cele 17 acorduri internaționale trebuia „să constituie preocuparea Guvernului în altă perioadă“ și cu susținerile referitoare la abilitarea Guvernului de a reglementa prin ordonanță organizarea și funcționarea Gărzii financiare, se apreciază că sunt nefondate criticile, întrucât ele nu sunt dezvoltate în considerarea unor norme constituționale încălcate;

— referitor la afirmația că modificarea Ordonanței Guvernului nr. 66/1997 privind regimul investițiilor străine în România este de domeniul legii organice și, în consecință, abilitarea în această materie este neconstituțională, se susține că „investițiile străine realizate prin cumpărarea de titluri de stat“ aparțin unui „domeniu care nu are nici o legătură cu regimul general al proprietății și al legii organice“;

— în legătură cu pretinsa neconstituționalitate a delegării de legiferare în materia acordării de prime la exportul de grâu și asigurării unor înlesniri furnizorilor de îngrășăminte chimice și de produse de uz fitosanitar în anul 1998, se

apreciază ca nefondată critica, având în vedere că din textul art. 1 pct. 2 lit. j) nu rezultă că vor fi încurajați „exportatorii și nu producătorii“;

— susținerile cu privire la neconstituționalitatea art. 1 pct. 3 lit. a) și d) apar ca neîntemeiate, pentru că „nu au în vedere faptul că textul nu se referă la schimbarea regimului juridic, ci la măsuri ce trebuie luate pentru asigurarea protecției Fondului forestier național, cu respectarea întocmai a principiilor și dispozițiilor constituționale privind regimul general al fondului forestier și al proprietății“;

— cu privire la neconstituționalitatea reglementării prin ordonanțe a transferului de proprietate către Fondul Proprietății de Stat a unor acțiuni, se afirmă că este neîntemeiată susținerea, pentru că „domeniul rezervat legii organice se referă exclusiv la regimul general al proprietății și nu la aspecte de ordin particular“;

— în legătură cu salarizarea categoriilor de salariați, prevăzută la art. 1 pct. 7 lit. b), c) și d), care a mai fost reglementată printr-o lege recent adoptată de Camerele Parlamentului, se apreciază că abilitarea acordată Guvernului este constituțională, cu atât mai mult cu cât autorii obiecțiunii nu au invocat „textele constituționale la care se contravine“;

— se solicită să fie respinsă și sesizarea de neconstituționalitate privind dispozițiile art. 1 pct. 9 lit. b), prin care Guvernul este abilitat să emită ordonanțe pentru organizarea și funcționarea Fondului Cultural Național, întrucât obiecțiunea nu este motivată pe înfrângerea unor prevederi constituționale;

— prevederile art. 1 pct. 10 lit. d), e) și g), cu privire la reglementări ce se referă la unele activități de învățământ, sunt constituționale, „având în vedere că din redactarea textelor... rezultă clar că prin ordonanțe se vor reglementa unele măsuri ce nu vizează «organizarea generală a învățământului»“, care ține de domeniul legii organice;

— delegarea legislativă privind planificarea apărării României este constituțională, întrucât art. 117 alin. (2) din Constituție stabilește materiile care se reglementează prin lege organică, nefiind enumerată printre aceste materii și planificarea apărării României;

— nici prevederile art. 1 pct. 15 lit. d), referitoare la reglementarea situației bunurilor de orice fel supuse confiscării și rămase fără stăpân, nu contravin vreunei prevederi constituționale, întrucât, potrivit prevederilor art. 72 alin. (3) lit. k) din Constituție, face obiectul legii organice numai „regimul general al proprietății și al moștenirii“;

— se susține că declararea zonei de interes național este de domeniul legii ordinare și, în consecință, delegarea de legiferare este constituțională, întrucât art. 72 alin. (3) lit. p) din Constituție se referă la „zone economice exclusive“, care se reglementează prin lege organică;

— în opinia Guvernului, reglementarea restituirii unor bunuri imobile, prin delegare legislativă, este constituțională, „întrucât rezultă clar că ordonanța ar urma să stabilească unele modalități și proceduri de restituire“.

Dispoziția legală analizată, se susține în continuare, nu poate fi considerată neconstituțională „atâta timp cât nu se precizează că restituirea se referă și la alte categorii de imobile decât cele preluate de stat fără titlu“, iar în cazul unor asemenea imobile, „restituirea nu are caracter constitutiv de drepturi“, deci nu presupune „desființarea dreptului de proprietate a unuia și înființarea dreptului de proprietate în favoarea altuia“.

Se conchide că „aceste dispoziții nu sunt de domeniul legii organice, întrucât nu privesc regimul general al proprietății ci, dimpotrivă, sunt în spiritul art. 41 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia statul garantează și ocrotește proprietatea“.

Întrucât ambele obiecții privesc aceeași lege și, în esență, au un conținut asemănător, Curtea dispune conexarea celor două dosare.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere obiecțiile de neconstituționalitate cu care a fost sesizată, punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și al Guvernului, prevederile legii privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, raportate la dispozițiile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă să soluționeze obiecțiile de neconstituționalitate care au fost formulate, cu respectarea art. 144 lit. a) din Constituție și a art. 17 și următoarele din Legea nr. 47/1992.

Obiecțiile formulate în cele două sesizări pot fi grupate în trei categorii: cele cu caracter general, cele privind aspecte care nu vizează încălcarea unor dispoziții constituționale și cele care se întemeiază, în principal, pe încălcarea prevederilor art. 114 alin. (1) din Constituție, referitoare la interdicția abilitării Guvernului de a emite ordonanțe în domeniul legilor organice.

I. Cât privește pe cele dintâi, în sesizarea înaintată de cei 40 de senatori se solicită constatarea „neconstituționalității legii în întregimea ei, în temeiul art. 58 și 114 din Constituție, sau declararea ca neconstituțională a abilitării date pentru materiile enunțate la pct. 2“, care se referă la „aspecte esențiale de neconstituționalitate“. Este de presupus că aspectele de neconstituționalitate, care conduc, în opinia semnatarilor sesizării, la neconstituționalitatea în întregime a legii supuse controlului, sunt cuprinse la pct. 1 al aceleiași sesizări.

În cadrul ambelor sesizări se arată că, prin marele număr al materiilor delegate prin legea de abilitare, are loc „...o transferare de competență de la Parlament la Guvern“, încălcându-se astfel art. 58 alin. (1) din Constituție, potrivit

căruia Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării. Aceeași critică este cuprinsă și în partea inițială a sesizării semnate de cei 52 de deputați.

Este de reținut însă, așa cum se arată și în punctul de vedere al Senatului, că textul art. 114 alin. (1) din Constituție nu impune o limită anume întinderii delegării, fiind de resortul exclusiv al puterii legiuitoare de a aprecia care sunt materiile ce urmează a fi reglementate prin ordonanțe. Pe de altă parte, nu poate fi vorba de un transfer de competență de la Parlament la Guvern, atâta timp cât, potrivit art. 114 alin. (3) din Constituție, ordonanțele se supun aprobării Parlamentului prin lege, într-un termen stabilit prin însuși conținutul legii de abilitare, așa cum s-a și procedat în speță. Libera apreciere a Parlamentului cu privire la obiectul legii de abilitare este tocmai expresia oferiții posibilității pentru executiv de a emite reglementări prin ordonanțe pe timpul vacanței parlamentare, în domenii pe care Parlamentul însuși, deși le apreciază ca prioritare în perioada respectivă, nu le poate reglementa prin lege. În această perioadă, asupra acestei aprecieri, câtă vreme prevederile art. 114 din Constituție sunt respectate, Curtea Constituțională nu are calitatea de se pronunța, așa cum s-a reținut în mod constant în practica acesteia.

În sesizarea grupului de senatori se mai susține că „...determinarea materiilor pentru care s-a dat abilitare este confuză, la modul general, și total imprecisă“, ceea ce ar conduce la „...depășirea delegării, substituirea de reglementare și încălcarea competenței prin intrarea în domeniul legii organice“.

Dar acestea nu sunt critici de constituționalitate, pentru a se situa în câmpul de analiză al contenciosului constituțional, fiind cel mult, după cum se arată în punctul de vedere al Camerei Deputaților, de resortul unei critici a modului de redactare a legii, evidențiind eventuale neajunsuri de domeniul tehnicii legislative.

În aceeași sesizare se mai arată că „...foarte puține dintre materiile de reglementare se justifică pe urgență“, omițându-se faptul că în cauză nu este în discuție emiterea unor ordonanțe de urgență, prevăzute la art. 114 alin. (4) din Constituție, care, fără îndoială, ar fi îndreptățit critica formulată, ci de ordonanțe ce nu reclamă o astfel de justificare, fiind doar expresia unei delegări legislative în delimitarea căreia Parlamentul este suveran.

În fine, critica întemeiată pe faptul că legea supusă controlului, prin dimensiunile delegării, ar încălca angajamentul primului-ministru de a se renunța la legiferarea prin ordonanțe prezintă, neîndoielnic, un caracter politic, care nu poate avea contingențe, prin însăși natura ei, cu contenciosul constituțional.

Față de cele de mai sus, este de reținut, în condițiile în care nu se formulează alte obiecții referitoare la constituționalitatea legii în integralitatea ei, că obiecțiile respective nu sunt de natură a conduce la considerarea întregii legi ca neconstituțională, urmând a se analiza celelalte critici,

cu caracter concret, formulate de grupul de senatori la pct. 2 din sesizare, precum și de grupul de deputați la pct. II din actul înaintat Curții.

II. În legătură cu o altă parte a sesizărilor, se reține că unele dintre criticile formulate nu vizează, în realitate, încălcări ale legii fundamentale.

Astfel, la art. 1 pct. 1 lit. m) din sesizarea primită de la Senat se arată că modificarea Ordonanței Guvernului nr. 66/1997 privind regimul investițiilor străine în România, realizate prin cumpărarea de titluri de stat, ar fi neconstituțională, pentru că ar fi de domeniul legii organice, care nu poate fi delegat, omițându-se că delegarea a avut loc și că ordonanța, fiind în vigoare, este și firesc ca organul care a adoptat-o (Guvernul) să o poată modifica. Faptul că aceste modificări ar putea să privească aspecte de domeniul legii organice reprezintă o simplă ipoteză a autorilor sesizării. Dacă astfel de modificări s-ar produce, ele ar fi cenzurabile în cadrul contenciosului constituțional, în virtutea dispozițiilor legii fundamentale.

La pct. 2 lit. b) și c) din sesizarea primită de la Senat [vizând art. 1 pct. 2 lit. f) și art. 1 pct. 1 lit. j) din lege] se critică faptul că, în mod eronat, primele pentru export la grâu se dau exportatorilor și nu producătorilor ori că facilitățile referitoare la producția de îngrășăminte se acordă furnizorilor și nu producătorilor.

Considerarea ca neconstituțională a acestor dispoziții se întemeiază pe prevederile art. 134 și 137 din Constituție, care nu au nici o relevanță în susținerea liberei aprecieri a legiutorului în legătură cu destinatarii acestor înlesniri.

Se obiectează, în aceeași sesizare provenind de la Senat, că dispozițiile art. 1 pct. 4 lit. j) și k) din lege, referitoare la organizarea și funcționarea Gărzii financiare, reprezintă o formulare „contradictorie și confuză“, urmărindu-se „interese și scopuri nedeclarate în lege“, întrucât această autoritate a statului dispune de o lege de organizare și funcționare. Este evident că în cauză sunt avute în vedere dispoziții modificatoare ale acestei legi, numai că neconstituționalitatea viitoarelor norme reprezintă doar o probabilitate care nu este de natură a conduce la considerarea textului criticat ca neconstituțional, rămânând doar la stadiul de simplă ipoteză, în cazul confirmării căreia normele respective sunt cenzurabile pe aceeași cale de contencios constituțional.

La același punct se consideră că textul contravine legii fundamentale, pentru că Garda financiară „este o instituție de stat, cu statut special de funcționari publici“, care, în virtutea Constituției, „ca și statutul funcționarilor publici, inclusiv cel al Gărzii financiare“, este de domeniul legii organice. Critica se întemeiază pe același tip de supoziție, anticipându-se nu numai conținutul viitoarei reglementări, dar chiar și faptul că el ar urma să fie de domeniul legii organice, deci concluzia nu poate fi decât cea arătată mai sus.

În sesizarea primită de la Senat se critică și art. 1 pct. 7 lit. b), c) și d) din lege, relativ la aspecte ale salariizării în domeniul bugetar, omițându-se faptul că proiectul

adoptat de Parlament reglementează salarizarea la toate categoriile menționate în text.

În prezent, această lege nu este în vigoare, iar pe de altă parte, domeniul salariizării nu face parte, potrivit Constituției, din categoria celor rezervate legii organice, pentru a se putea susține că dispoziția criticată ar fi neconstituțională.

În sfârșit, faptul că la art. 1 pct. 9 lit. b) se delegă Guvernului posibilitatea de a reglementa prin ordonanțe organizarea și funcționarea Fondului Cultural Național, problemă neîndoielnic importantă, nu înseamnă că în acest fel s-ar ajunge la încălcarea Constituției și, mai mult decât atât, că astfel s-ar ajunge la producerea „...unor inestimabile pagube poporului român“, ca și cum delegarea legislativă, prin ea însăși, ar fi de natură a atrage astfel de grave, dar ipotetice efecte negative pentru patrimoniul cultural al națiunii, iar Parlamentul nu ar fi în măsură, la dezbaterea aprobării acestor ordonanțe, să analizeze și să refuze, eventual, măsurile neadecvate luate de Guvern în temeiul abilitării. Dar acestea nu sunt aspecte de domeniul controlului de constituționalitate, în care sens Curtea Constituțională s-a mai pronunțat și anterior, spre exemplu prin Decizia nr. 75 din 13 iulie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 25 iulie 1994, în cuprinsul căreia s-a reținut că nici salarizarea personalului din domeniul bugetar, nici stabilirea unor reglementări privind protejarea patrimoniului cultural național nu sunt de domeniul legii organice.

Tot în sesizarea grupului de senatori se susține că prevederile art. 1 pct. 10 lit. d), e) și g) — referitoare la înființarea Comisiei de Evaluare și Acreditare a Învățământului Preuniversitar, organizarea examenului de capacitate și a bacalaureatului în anul școlar 1998/1999 și la formarea profesională continuă prin sistemul educațional — nu sunt constituționale, abilitarea fiind ori inadmisibilă, deoarece este de domeniul legii organice (a învățământului), ori nu se justifică, „...deoarece există reglementare în legea învățământului“.

Faptul că astfel de reglementări ar fi sau nu justificate nu reprezintă o problemă care să intre sub incidența controlului de constituționalitate, iar cât privește împrejurarea că s-ar afecta prevederile unei legi organice, această susținere este neîntemeiată. Astfel, însăși enunțarea materiilor menționate mai sus evidențiază faptul că delegarea privește aspecte mai degrabă de natură administrativă (înființarea unei comisii, organizarea unui examen anual ori formarea profesională), care nu aveau cum să-și găsească locul în legea învățământului, fiind, așa cum se subliniază în punctul de vedere al Camerei Deputaților, de resortul legii ordinare. Nu orice act normativ de aplicare a unei legi organice devine, datorită specificului acesteia, o lege organică.

III. În cea de-a treia categorie de critici figurează, în ambele sesizări, delegarea ratificării unor tratate internaționale, invocându-se art. 91 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia președintele încheie tratate internaționale în numele României și le supune ratificării Parlamentului în termen de 60 de zile. Desigur că aceasta este situația în ceea ce privește tratatele încheiate de șeful statului, dar în enumerarea cuprinsă în legea de abilitare nu sunt menționate acorduri de această natură, reglementarea criticată privind, în marea lor majoritate, ratificarea unor documente internaționale cu caracter financiar, iar celelalte referindu-se la aspecte de ordin tehnic, cum ar fi controlul autovehiculelor, transportul de mărfuri perisabile, crearea Biroului Internațional de Telecomunicații, afilierea Ministerului Apărării Naționale la Consiliul Internațional al Sportului etc., între care chiar un acord semnat de Guvernul României. Este de reținut că toate ordonanțele prin care aceste acorduri se vor ratifica trebuie supuse Parlamentului spre aprobare, devenind după aceea legi; așadar nu poate fi vorba de evitarea Parlamentului sau de o operațiune de ratificare neconstituțională, câtă vreme, în final, tot Parlamentului îi revine dreptul de a decide, prin lege, asupra ratificării efectuate, cu titlu provizoriu, prin ordonanțe. Pe de altă parte, legile de încuviințare a ratificării nu intră în categoria celor ce fac parte din domeniul legilor organice, deci și sub acest aspect critica este lipsită de temeii.

De altfel și anterior (în acest sens a se vedea deciziile nr. 43 din 8 iulie 1993 și nr. 718 din 29 decembrie 1997, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 23 iulie 1993 și, respectiv, nr. 396 din 31 decembrie 1997) Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul constituționalității abilitării Guvernului în domeniul ratificării unor astfel de tratate.

În ambele sesizări se mai arată că și art. 1 pct. 15 lit. a) din lege, privind planificarea apărării României, este neconstituțional, pentru că nu este suficient circumstanțiat, fiind și contrar art. 117 alin. (2) din Constituție.

Textul constituțional citat prevede că sunt de domeniul legii organice structura sistemului național de apărare, organizarea armatei, pregătirea populației, a economiei și a teritoriului pentru apărare, precum și statutul cadrelor militare. Așadar în enumerarea de mai sus nu figurează și planificarea apărării naționale, care, așa cum se arată în punctul de vedere al Camerei Deputaților, nu este o componentă a structurii sistemului național de apărare, ci un element specific managementului în domeniul apărării naționale, care pune în mișcare structurile existente pentru realizarea unor scopuri legate de apărarea țării.

În sesizarea grupului de senatori se mai susține și faptul că art. 1 pct. 16 din lege — relativ la declararea unei zone de interes național a unui ansamblu din zona centrală a municipiului București, incluzând noul centru civic și centrul istoric — ar fi neconstituțional, întrucât se referă la o

zonă a cărei reglementare este de domeniul legii organice, intrând sub incidența art. 72 alin. (3) lit. p) din Constituție. Sesizarea este neîntemeiată, deoarece textul constituțional are în vedere zona economică exclusivă, concept de drept internațional public, cu totul străin noțiunii de zonă de interes istoric național, specifică dreptului intern.

În aceeași sesizare se critică art. 1 pct. 6 lit. a) și b) din lege, care prevede reglementarea transferului către Fondul Proprietății de Stat al acțiunilor societăților comerciale rezultate ca urmare a reorganizării regiilor autonome, precum și regularizarea cotelor de capital social alocate societăților comerciale, potrivit Legii nr. 58/1991, pe motiv că „...acestea sunt acte de dispoziție care angajează proprietatea (...) și nu se poate interveni cu reglementări prin ordonanțe, deoarece raporturile de proprietate se reglementează numai prin lege organică“.

Critica este neîntemeiată, deoarece, potrivit art. 72 alin. (3) lit. k) din Constituție, sunt de domeniul legii organice numai normele prin care se reglementează regimul general al proprietății și nicidecum probleme de domeniul celor enunțate la art. 1 pct. 6 lit. a) și b) din lege.

În ambele sesizări sunt considerate ca neconstituționale și prevederile art. 1 pct. 3 lit. a) și b), referitoare la protecția apelor, pădurilor și mediului, concretizată în reglementarea regimului silvic, administrarea Fondului forestier național și împădurirea terenurilor degradate, pe motiv că și aceste materii sunt de domeniul legii organice, fiind încălcate aceleași dispoziții ale art. 72 alin. (3) lit. k) din Constituție. Și în acest caz este de observat că nici una dintre materiile cuprinse în textul criticat nu privește o lege organică și nu afectează regimul general al dreptului de proprietate; se reține, pe de altă parte, că delegarea legislativă în această materie privește în mod direct protecția exercitării dreptului de proprietate, legat de protecția mediului înconjurător, și în ceea ce privește pădurile și apele, fiind constituțională și în spiritul dispozițiilor art. 41 alin. (6) din Constituție, referitoare la obligația respectării sarcinilor privind protecția mediului înconjurător, precum și ale art. 134 alin. (2) lit. e) din Constituție, care se referă la obligația statului de a asigura ocrotirea mediului înconjurător.

O altă critică adusă legii de grupul de senatori se referă la prevederile art. 1 pct. 15 lit. d), potrivit cărora Guvernul este abilitat să emită ordonanțe pentru reglementarea situației bunurilor supuse confiscării, confiscate, fără moștenitori sau fără stăpân, precum și valorificarea acestora, cu argumentarea că prin acest text este afectat dreptul de proprietate, așa cum este el reglementat prin art. 41 din Constituție. Critica este neîntemeiată pentru aceleași motive ca mai sus, referitoare la regimul general al dreptului de proprietate, sensul delegării fiind acela că obiectul acesteia este legat direct de necesitatea intervenției Guvernului pentru a se evita degradarea, distrugerea sau pierderea acestor bunuri, tocmai datorită situației lor juridice speciale.

În sfârșit, în ambele sesizări este considerat neconstituțional textul art. 1 pct. 17, care privește reglementarea restituirii unor bunuri imobile care au aparținut unor comunități ale minorităților naționale, cu motivarea că un astfel de transfer de proprietate este posibil numai prin lege organică, reprezentând o modalitate de „...deposedare a unui proprietar în favoarea altei persoane“.

Se reține că și în această situație este exprimat un punct de vedere întemeiat pe un ipotetic conținut neconstituțional al viitoarei reglementări a problemei contestate. De fapt în abilitarea dată prin lege Guvernului nu este vorba

despre o chestiune privind regimul general al proprietății, ci numai despre restituirea unor bunuri.

Desigur că, în cazul în care o astfel de reglementare ar avea incidență asupra regimului general al proprietății și deci ar conduce la neconstituționalitatea ordonanței sau a ordonanțelor respective, nu există nici un motiv să se excludă posibilitatea ca fie Parlamentul, cu prilejul dezbaterilor legilor de aprobare a acestora, fie Curtea Constituțională, pe calea contenciosului constituțional, să înlăture orice eventuală afectare a regimului juridic general al proprietății, în conformitate cu prevederile Constituției.

Având în vedere considerentele expuse, prevederile art. 144 lit. a) și ale art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.a) și ale art. 17 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Constată că Legea privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința din 30 iunie 1998, este constituțională.

Decizia se comunică Președintelui României.

Dezbaterea a avut loc la data de 13 iulie 1998 și la ea au participat: Ioan Muraru, președinte, Costică Bulai, Nicolae Popa, Lucian Stângu, Florin Bucur Vasilescu și Romul Petru Vonica, judecători.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

București, 13 iulie 1998.
Nr. 105.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, tel. 668.55.58 și 335.01.11/4028.